

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

PROTOKOLL

Representantskapsmøte 22. nov. 1974

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

PROTOKOLL

over forhandlinger
i representantskapsmøte
22. november 1974

*Redigert av LO's
presse og informasjonskontor*

TALERLISTE

	Side
Tor Aspengren	5, 6, 19
Arne Born	18
Erling M. Fossen	17
Arne Hasla	17
Odd Højdahl	5

INNHALDSFORTEGNELSE

	Side
Apning og konstituering	5
Suppleringsvalg til Sekretariatet	6
Den faglige og økonomiske situasjon	6
Ordsiftet	17
Avslutning	19
Navnefortegnelse	21

Odd Højdahl er fram Sekretariatets fordrag til

SAKERLISTE

1. Apning.
 - a) Godkjenning av sakliste.
 - b) Godkjenning av forretningsorden.
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet.
3. Den aktuelle faglige situasjon.

VEDTAK: Godkjent.

Følgende forretningsorden ble enstemmig godkjent:

1. Møtets forhandlinger er ikke offentlige. Meddelelser til presse og andre skal bare ved LØs presse- og informasjonsskriver.
2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Unntatt for innledningsforedrag begrenses talletiden til 10 minutter første og 5 minutter annen gang. Til forretningsordenen gir ordet bare 1 gang og høyet 1 minutt for hver sak. For øvrig kan det stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de innregnede talere.
3. Forslag henlevert skriftlig og undertegnet med vedkommandes navn. Intet nytt forslag kan tas opp etter at det er besluttet på

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

holdt representantskapsmøte fredag 22. november 1974 i Folkets Hus' store sal i Oslo.

Møtet ble åpnet av formannen, *Tor Aspengren*, som kalte møtet et ekstraordinært representantskapsmøte. Han sa at Sekretariatet hadde funnet det riktig å ta et representantskapsmøte i forbindelse med oljekonferansen. — Vi synes det ville være riktig å gi en oversikt over hvor vi står i dag, ikke bare i forbindelse med tariffrevijsjonen, men også når det gjelder et par andre aktuelle spørsmål, som vi gjerne vil ha Representantskapets syn på.

Tor Aspengren ba så nestformannen, *Odd Højdahl*, om å lede møtet.

Odd Højdahl la fram Sekretariatets forslag til

SAKLISTE:

1. Åpning.
 - a) Godkjenning av sakliste.
 - b) Godkjenning av forretningsorden.
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet.
3. Den aktuelle faglige situasjon.

VEDTAK: Godkjent.

Følgende *forretningsorden* ble enstemmig godkjent:

1. Møtets forhandlinger er ikke offentlige. Meddelelser til pressen skjer bare ved LOs presse- og informasjonskontor.
2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Unntatt fra innledningsforedrag begrenses taletiden til 10 minutter første og 5 minutter annen gang. Til forretningsordenen gis ordet bare 1 gang og høyst 1 minutt for hver sak. For øvrig kan det stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere.
3. Forslag innleveres skriftlig og undertegnet med vedkommendes navn. Intet nytt forslag kan tas opp etter at det er besluttet satt

strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen oppsatte saker, kan ikke behandles.

4. Alle vedtak skjer med alminnelig flertall. I tvilstilfelle eller når 10 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.
5. I protokollen innføres bare forslagene og avstemningene samt de fattede beslutninger. Protokollen oppleses ved hvert møtes begynnelse, og for siste møte ved dets avslutning.

Saklista punkt 2:

SUPPLERINGSVALG TIL SEKRETARIATET

Leif Andresen trer nå ut av Sekretariatet.

Else Ørbæk rykker opp som medlem og de øvrige varamenn rykker fram én plass.

Innstilling: Som ny varamann velges Håkon A. Ødegaard.

VEDTAK: Enstemmig godkjent.

Saklista punkt 3:

DEN FAGLIGE OG ØKONOMISKE SITUASJON

Tor Aspengren holdt følgende innledningsforedrag om *den faglige og økonomiske situasjon*:

Målsettingen for oppgjøret.

I min begrunnelse for Sekretariatets innstilling overfor Representantskapet og vedtaket om tariffoppgjøret, var det nedfelt to vesentlige målsettinger: Vekst i materiell levestandard for LO-medlemmene og forbundsvise oppgjør.

Vekst i LO-medlemmenes materielle levestandard var nødvendig. I foregående tariffperiode — i årene 1972 og 73 — steg lønnsnivået omlag 20 prosent. Likevel ble det lite igjen av disponibel realinntekt etter høyere priser og økte skatter.

Forbundsvise oppgjør.

Behovet for forbundsvise oppgjør trengte heller ingen omfattende begrunnelse. I år er det hele 13 år siden vi sist hadde forbundsvise oppgjør. I dette tidsrommet har arbeidslivet gjennomgått omfattende tekniske og strukturelle endringer, slik at vi i dag faktisk har et helt nytt arbeidsliv.

Behov for forbundsvise oppgjør kunne også leses ut av avstemningsresultatene fra 1970 og 72. Da ble store overenskomstområder

stemt ned av flertallet. På sikt kan selvfølgelig dette ikke fortsette uten store skadevirkninger for en organisasjon som vår.

For utenforstående kan det kanskje virke som om oppgjøret har vært et forbundsvist oppgjør innenfor Verkstedoverenskomstens rammer. Dette er imidlertid ikke riktig. Når det gjelder de generelle tilleggene fikk riktignok de fleste tariffavtaler klare paralleller til Verkstedoverenskomsten. Avtalen om indeksregulering så de fleste som fordelaktig, og for første gang kom kompensasjonsgraden opp i over 80 prosent. Indekstillegg kan ikke sees atskilt fra andre former for lønnstillegg. Derfor denne sammenligningen med Verkstedoverenskomsten. I perioder med sterk prisstigning er det likevel av stor verdi når vi kan forhandle om indekstillegg mer enn én gang i perioden. Også på dette område oppnådde vi resultater, og her er det klart at kompensasjonsgraden på 80 prosent vil være et viktig utgangspunkt også for indeksforhandlingene neste høst i forbindelse med den halvautomatiske indeksreguleringen.

De lavtlønte.

Det syntes som om enkelte mente at vedtaket vi gjorde ville medføre at vi ikke ville ta hensyn til de lavtlønte. Mindretallet i Sekretariatet gikk inn for fellesoppgjør av hensyn til nettopp disse grupper. Solidaritet til de av våre medlemmer som har lavere økonomisk standard enn gjennomsnittet, har alltid vært en viktig målsetting for vår bevegelse.

Også ved dette oppgjøret fikk vi imidlertid til en utjevning.

I vår var dette mulig å få til trass i den forbundsvise oppgjørsformen. Med nærmest full sysselsetting, gode avsetningsforhold for våre eksportvarer og en ny stor ressurs olje og gass som skal innpasses i vår økonomi, er arbeidsgiverne nødt til å akseptere skikkelig betaling for å beholde sine ansatte. Oppgjørsformen har aldri vært og vil forhåpentlig aldri bli noe prinsipp for oss. Den må ikke låses fast, men bli gjenstand for nye og gjennomgripende drøftinger også foran senere tariffrevisjoner. Hensynet til de lavtlønte er her én ting. Vi har ikke kontrakt på en evigvarende god økonomisk situasjon. I vanskelige situasjoner er det vel bare fellesskapet som gir nødvendig styrke.

Streik og lønnsnemnd.

De mange som trodde at et forbundsvist oppgjør var det samme som anarki og kaos har også fått svar. Oppgjøret har igjen vist at vi er en ansvarlig bevegelse. I noen få tilfeller har myndighetene grepet inn med tvungen lønnsnemnd. Såvidt jeg husker er det fire i alt — to innenfor LO og to utenfor. Jeg skal ikke foreta noen

vurdering av de tilfeller dette har skjedd. Fortsatt er det Landsorganisasjonens prinsipielle oppfatning at bruk av streikevåpnet er en del av de fagorganisertes rettigheter i en lønnskonflikt. For bruk av lønnsnemnd må det derfor foretas en avveining mellom de samfunnsmessige hensyn og verdien av de fagorganisertes rett til å sette makt bak kravene. Utgangspunktet for avveiningen må være at streikevåpnet er en del av vårt rettssystem.

På slutten av tariffoppgjøret fikk vi en situasjon som jeg vil omtale noe nærmere. Jeg tenker på heismontørkonflikten. Som Sekretariatet tidligere har uttalt, var det etter vår oppfatning et urimelig forhold mellom de 90 000 som arbeidsgiverne truet med lockout for å presse fram en løsning for ca. 4 500 mennesker. Selv om Arbeidsgiverforeningen selvfølgelig var i sin lovlige rett, kunne det uten tvil ha vært dimensjonert på en annen måte. På den annen side var det enkelte sider ved heismontørenes sak som kunne få en til å lure på om oppgjøret også hadde politiske siktemål.

Vi forstod heismontørene når de krevde beskyttelse for sitt fag. Spørsmålet ble imidlertid løst før situasjonen tilspisset seg. Heismontørene er heller ikke noe lavtlønnsfag. Ifølge statistikken for 2. kvartal var lønnsnivået over kr. 23 pr. time når helligdagsbetalingen holdes utenfor. Dette er omlag 2 kroner mer enn gjennomsnittet i industrien. Så står vi igjen med etterbetalingsprinsippet. Dette spørsmålet har vi slåss for i norsk fagbevegelse. Vi kom noe nærmere løsningen i 1972, og ved vårens tariffoppgjør ble tariff tilleggene for de aller fleste gjort gjeldende fra utløpet av tariffavtalen, selv om forhandlingsresultatet først forelå og ble godkjent på et senere tidspunkt. Etter min oppfatning må vi akseptere at når streikesituasjonen inntreffer kommer også spørsmålet i en helt annen stilling. På ett punkt er jeg imidlertid enig med heismontørene. Det er når de hevder at de ikke vil betale for å komme seint i forhandlingsposisjon.

Dette er imidlertid et praktisk problem ved et forbundsvist oppgjør, hvor mange grupper står i kø i forhandlinger og meklings. Etter min oppfatning må vi her komme fram til en ordning som sikrer etterbetaling for ventetida. Med heismontørenes situasjon i lønnsbildet og de andre spørsmål som ble løst underveis, må en få lov til å undres over om det lå andre motiver bak. I tilfelle var dette et høyt spill, når 90 000 trues med lockout.

Rammen for oppgjøret.

Ifølge beregninger anslås tariff tilleggene i gjennomsnitt for det private arbeidsliv til omlag 11 prosent. Utslaget ble altså en del større enn dette for tariffområder med lavere lønnsnivå.

Tariff tilleggene er imidlertid bare en del av lønnsbildet. Lønnsutviklingen fra 1973 til 1974 vil i noen grad påvirkes av indekstillegget mot slutten av året, men spesielt sterkt slår lønnsglidningen ut. Denne ligger nå på et høyt nivå og synes dessuten stigende. Ifølge Statistisk Sentralbyrås lønnsindeks steg timefortjenesten i bergverksdrift og industri med mer enn 20 prosent fra 3. kvartal i fjor til 3. kvartal i år. Stigningen var noe sterkere for kvinner enn for menn — altså en tendens til utjevning. Dette er også i overkant av hva vi ventet. I første rekke må denne sterkere økingen skyldes lønnsglidningen, som nå kan anslås til omlag 8 prosent. Lønnsglidningen må selvfølgelig regnes med. Også den øker lønningene for våre medlemmer.

Med full sysselsetting og mangel på arbeidskraft vil bedrifter som henger etter i lønnsutviklingen miste sine ansatte. Det blir sagt mye om dette. Fra fagbevegelsens synspunkt må det vel fortsatt være et viktig krav til en arbeidsplass at den skaffer sine ansatte et økonomisk grunnlag på linje med det øvrige arbeidsliv.

Den økonomiske politikken.

I det private arbeidsliv synes årsfortjenesten å stige med 15—16 prosent fra 1973 til 1974. Stigningen blir noe svakere for offentlig ansatte. Disponibel realinntekt sier oss hva vi har igjen etter at høyere priser, direkte skatter og avgifter er betalt. Skatten og prisstigningen ble påvirket av at Regjeringen gjennomførte en rekke tiltak som styrket tariffoppgjøret. «Kleppe-pakka» reduserte skatetrekket med 2 prosent fra juni måned. I tillegg kom økte subsidier og andre pristilskudd.

Jeg er klar over at det foreligger et informasjonsproblem mellom ekspertene og vanlige folk når det gjelder prisproblemene. I fagbevegelsen må vi akseptere at ingen norsk regjering uansett politisk sammensetning, kan skjerme Norge mot dagens internasjonale prisbølge. For å opprettholde vår materielle standard, må en rekke varer importeres. Folketallet legger i seg selv visse begrensninger på hva og hvor stor andel av vårt forbruk vi selv kan produsere. Våre naturgitte ressurser gir heller ikke grunnlag for all verdens produksjon. I fjor utgjorde importen av varer til innenlandsk bruk knapt 30 milliarder kroner. I år er denne over 25 prosent eller nesten 8 milliarder kroner dyrere.

Dette må selvfølgelig på en eller annen måte påvirke det norske samfunn. Riktignok kan prisstigningen dempes noe gjennom økte subsidier eller andre former for pristilskudd. All prisstigning kan vi imidlertid ikke unngå på denne måten. For de fagorganiserte blir det

av avgjørende betydning om prisstigningen får slå gjennom i samfunnet på en måte som bidrar til en rettferdig fordeling av produksjonsresultatet. Det er ut fra en slik vurdering at vi i år kan godkjenne Regjeringens prispolitikk. Tiltakene førte samtidig til vel 2,5 prosent mindre utslag i konsumprisindeksen enn hva vi ellers ville fått. De begrenset noe av prisstigningen etter jordbruksoppgjøret. Vi ble bedre beskyttet mot prisstigningen på verdensmarkedet.

Løfter og resultat.

Når de nye avtalene ble sendt ut til uravstemning fulgte det med på veien et løfte om at tilleggene og myndighetenes tiltak til sammen skulle gi vanlige lønnstakere 3,5 til 4 prosent vekst i disponibel realinntekt. For å oppnå dette måtte stigningen i konsumprisindeksen begrenses til 10 prosent, mens lønningene ble forutsatt å stige 13 prosent. Dessverre har vi erfaring for at løftene ikke alltid er blitt holdt i de senere åra. Nå synes løftene å bli innfridd til overmål. Dermed har uravstemningene hatt et realistisk grunnlag. Stigningen i konsumprisindeksen synes å bli i underkant av 10 prosent. Lønnsstigningen blir også noe sterkere enn først antatt. Disponibel realinntekt stiger fra 0,5 til 1 prosent sterkere enn den opprinnelige målsettingen.

Et godt resultat.

Nå vil kanskje mange stille spørsmålet: Er dette å lykkes med vår målsetting om økt materiell standard for LO-medlemmene? Jeg må svare et ubetinget ja. Vi kan eksempelvis — som det er sagt i mange møter i den senere tid — sammenlikne med ti-årsperioden før den borgerlige skatteomleggingen i 1970. Da bedret den vanlige lønnstaker sin personlige levestandard i gjennomsnitt med omlag 2 prosent hvert år. I år får vi altså godt og vel to års forbedringer i materiell standard på ett år. Ofte har vi sagt at det er ikke lønns-tilleggene i og for seg som har betydning, men hva vi får igjen etter at skatter og priser er betalt. Det er derfor ut fra vår egen vurdering og argumentasjon at vi i år må være tilfreds med myndighetenes økonomiske politikk.

Samarbeid eller egen styrke?

Siden Prisproblemutredningen, eller Skånland-utvalgets innstilling, forelå, har vi hatt en til dels krass og motsetningsfylt diskusjon om samarbeidet mellom myndighetene og organisasjonene i arbeidslivet. Enkelte synes å mene at fagbevegelsen skal bruke egen

styrke framfor samarbeid med myndighetene. Jeg har alltid vært av den oppfatning at dette er en for enkel leveregel i et komplisert og gjennomdemokratisk samfunn som vårt. Vårens tariffoppgjør gir mulighet for å utdype problemstillingen noe nærmere.

Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene la fram sin innstilling før oppgjøret var avsluttet. Beregningene forutsatte at ingen tiltak ble gjort gjeldende. Selv med en lønnsutvikling på 16 prosent regnet utvalget ikke med større forbedringer i disponibel realinntekt fra 1973 til 1974 enn omlag 2 prosent. Den blir altså 4 til 4,5 prosent. Jeg er overbevist om at vi måtte vist uvanlig stor styrke for å oppnå et slikt resultat uten tiltak fra myndighetenes side.

Det er imidlertid ikke mangel på spredning i synspunktene. Av enkelte uttalelser får en nærmest inntrykk av at alle problemer løses til alles tilfredshet, bare tariffoppgjøret erstattes med samarbeid. Her settes likhetstegn mellom lønnstillegg og prisstigning. Først vil jeg få bemerke at importprisstigningen i år, uten tiltak, ville ha ført til 7—8 prosent stigning i konsumprisindeksen. Det er altså flere årsaker til prisstigning enn lønningene. Snart må det også være mulig å få forståelse for at norsk næringsliv ikke bare er én bedrift. Det er tvert imot tusener av bedrifter, som opererer under ulike forutsetninger for sin virksomhet. Bakeren gis små muligheter til å dekke opp kostnadsstigningen uten å øke prisene. Han får imidlertid finne seg i andres oppfatninger av hva som er tilstrekkelige tillegg. Samtidig har mange eksportbedrifter i noen tid hatt til dels god fortjeneste. Denne fortjenesten gir grunnlag for skikkelige lønns-tillegg. Og her er vi ved den sentrale problemstilling i et tariffoppgjør. Det er ikke enkel automatikk utledet av produksjonsveksten i vår økonomi. Tariffoppgjøret er fordelingspolitikk og dermed en interessekonflikt.

Sekretariatets uttalelse om Skånlandutvalget.

Som det framgår av Sekretariatets uttalelse om Prisproblemutredningen, avvises ikke behovet for samarbeid mellom myndighetene og organisasjonene om pris- og inntektspolitikken. En finner det imidlertid ikke mulig på det nåværende tidspunkt å binde seg til den ene formen for samarbeid, som forutsetter oppbygging av Rådet for pris- og inntektspolitikk. Om samarbeidsformen er fastlagt, er imidlertid ikke avgjørende for om vi skal lykkes med samarbeidsløsninger. Vedtak i Rådet for pris- og inntektspolitikk kunne aldri bli noen formynder for LO's vedtekter eller overfor LO's medlemmer. Skal pris- og inntektspolitiske løsninger få gjennomslagskraft, er en

mer avhengig av realistiske oppfatninger og forståelse for verdien av slike tiltak framfor formelle institusjoner.

Løfter som gis må også holdes. Tariffoppgjøret 1974 og den samarbeidsformen som da ble valgt, er derfor et godt utgangspunkt ved neste korsvei. Jeg vil også få understreke at hvis samarbeid om pris- og inntektspolitiske spørsmål skal aksepteres, må alle inntekter trekkes inn i vurderingen. Lønningene bestemmer tross alt bare deler av ressurs- eller inntektsfordelingen i samfunnet vårt. De frie yrker må trekkes inn. De som bestemmer sin inntekt gjennom salg av varer må også vise ansvar. Slike spørsmål vil trekkes inn i den debatten som nå skal føres i fagbevegelsens grunnorganisasjoner. Som kjent har Sekretariatet nedsatt et utvalg som skal forberede diskusjonen av pris- og inntektspolitiske spørsmål. Utgangspunktet for diskusjonen vil også være Regjeringens melding om pris- og inntektspolitikk — og ikke bare Skånland-utvalgets innstilling.

Annet avtaleår.

Så noen ord om utsiktene slik vi ser det for annet avtaleår. Indeks-tillegget mot slutten av året får først og fremst betydning for fortjenesten neste år. Sammen med tilleggene annet avtaleår og indeksforhandlinger på fritt grunnlag, vil tarifftillegg alene sikre sterk fortjenesteøkning fra 1974 til 1975. I tillegg kommer lønnsglidningen. Ifølge nasjonalbudsjettet får vi sterk produksjonsvekst også neste år. Arbeidsmarkedet vil bli enda strammere. Det er derfor små utsikter — hvis jeg kan bruke et slikt uttrykk — til at lønnsglidningen vil reduseres. I denne tariffperioden vil derfor ikke lønnsutviklingen hindre vekst i de fagorganisertes materielle velstand.

Nasjonalbudsjettet for 1975 anslår stigningen i konsumprisindeksen til 11 prosent, fra i år til neste år. Regjeringen understreker imidlertid at dette er en prognose. Målsettingen må være å få til bedre resultat enn dette.

Subsidier og moms-kompensasjon.

For å begrense prisstigningen mest mulig, opprettholdes subsidiene og midlene til reduksjon i og fritak av merverdiavgift på viktige matvarer. Neste år vil det i alt bli brukt 2,3 milliarder til disse formål. Merverdiavgiften på matvarer innbringer bare vel 400 millioner kroner mer enn dette. Til gjennomføring av jordbruksavtalen bevilges 1,8 milliarder kroner. Til sammen vil det altså brukes 4 milliarder til prisdempende tiltak.

Etter min oppfatning er det en fordel at vi beholder systemet med moms-kompensasjon og subsidier. Et slikt system gir muligheter for

å redusere prisene på matvarer av størst betydning for vanlige mennesker. Derfor burde vi innenfor vår bevegelse ikke lenger trette oss ut med denne formelle diskusjonen omkring merverdiavgiften på matvarer. Vårt økonomiske kontor begrunner dette med følgende tall: Hvis vi fjerner merverdiavgiften på matvarer ville konsumprisindeksen reduseres med 5,9 prosent. Hvis vi ikke skulle rasere fellesforbruket, måtte subsidiene og moms-kompensasjonen samtidig fjernes. Dette øker konsumprisindeksen med omlag 6,5 prosent.

Nettovirkningene av en slik omlegging ville bli at konsumprisindeksen økte med omlag 0,6 prosent. Indeksavtalene ville selvfølgelig gitt grunnlag for lønnstillegg i tilsvarende størrelsesorden. For vanlige lønnstakere ville indekstillegget bli omlag kr. 200 pr. år. Fra dette må vi trekke skatt. Med 120—130 kroner igjen dekkes ikke to-barnsfamiliens utgiftsøkning på nesten 400 kroner. I sjefsregulativet med omlag kr. 100 000 i inntekt blir tillegget omlag kr. 500. Her vil det da bli en liten gevinst.

Statsbudsjettet for 1975.

Landsorganisasjonen har hele tiden sagt klart fra at avgjørende for holdningen til Regjeringens økonomiske politikk, ville være om løftene om betydelige skattelettelser neste år innfris. For 1975 har Regjeringen fått gjennomført 2 milliarder i direkte skattelettelser. Dette er betydelig, selv om svært mange av ulik politisk oppfatning prøver å overbevise oss om noe annet. Uten endringer i skattesystemet måtte vi gjennomgående betale 10 prosent mer i skatt til det offentlige neste år. Skattelettelser må det også være når vi til tross for et progressivt skattesystem — en progresjon kjempet fram i omfordelingens navn — ikke vil betale prosentvis mer av lønna vår i skatter og avgifter trass i lønnsutvikling på nærmere 20 prosent. Hvis derimot målet på betydelige skattelettelser skal være at vi i kroner og ører skal betale mindre i skatt neste år, har fellesforbruket vårt kommet i en umulig situasjon. Vi må jo akseptere at skal utdanningsstandard, veistandard, de trygdedes og pensjonistenes standard opprettholdes, må utgiftene til disse og mange andre gode formål følge med i pris- og lønnsutviklingen i samfunnet for øvrig. For vanlige lønnstakere er det dessuten av størst betydning at disponibel realinntekt antas å stige enda sterkere neste år.

Jeg har nevnt fellesforbruket. Dette er til størst fordel for vanlige lønnstakere. I debatten trekkes ofte de uføretrygdde fram. Det er ille nok å være ufør, om en ikke i tillegg skal ha økonomiske problemer. Og det ville vært verre om trygdeordningene skulle praktiseres så strengt at noen som trengte det ikke fikk trygd. Det er

også til vår fordel når en av familiemedlemmene slipper å betale nesten 5 000 kroner pr. uke for å ligge på sykehus når det er nødvendig. Det er også til vanlige lønnstakeres fordel at alle uten hensyn til stand og stilling sikres skikkelig skolegang. Dette er heller ikke billig. På barnetrinnet koster det 3 500 kroner i året å ha en elev. I en verkstedskole koster det 15 000 kroner. Beregninger viser at den vanlige lønnstakerfamilie får mer igjen fra det offentlige enn det han betaler inn i skatter og merverdiavgift.

Det internasjonale energisamarbeidet.

Norsk økonomi og samfunn er i en privilegert stilling i internasjonal sammenheng. Mens flertallet av andre land sliter med enda sterkere prisstigning, omfattende arbeidsløshetsproblemer og direkte nedgang i velstand, er våre problemer å rasjonere vår arbeidskraft og fordele velstandssøkingen på en rettferdig måte. Årsaken til dette er de omfattende petroleumsfunnene i Nordsjøen.

Mens prisstigningen på olje og gass har styrket vår fordelaktige situasjon, er dette årsakene til problemene i andre land. Behovet for alternative energikilder, forskning i energisparende tiltak og frykt for ny nedskjæring i leveringene, er bakgrunnen for avtalen om vestlig energisamarbeid — EEC, som nå utvikles i tilknytning til den økonomiske samarbeidsorganisasjonen OECD. Initiativet til samarbeidet ble tatt under Washington-konferansen i februar. Norge har deltatt i disse drøftingene sammen med en rekke andre land.

Sekretariatet i Landsorganisasjonen rettet i februar en henvendelse til Regjeringen. Utgangspunktet for henvendelsen var vedtaket på LO-kongressen i 1973, hvor det het: «Norge må på det internasjonale plan arbeide for å styrke samarbeidet mellom statene innenfor oljesektoren. I vår uttalelse pekte vi på at det av flere grunner ville være naturlig for Norge å bidra til en global håndtering av problemene. En slik håndtering ville etter vår oppfatning best kunne skje i regi av en internasjonal samarbeidsorganisasjon under FN. Dermed ville vi være sikret at mange og til dels motstridende interesser ble tatt vare på.

I et slikt omfattende samarbeid kunne det også vært lettere for Norge å gi avkall på nasjonal råderett over petroleumsressursene — en nasjonal råderett som er av livsviktig betydning for det norske samfunn. Dette har vært diskutert på oljekonferansen. Jeg skal derfor ikke begrunne det nærmere her. Når Regjeringen reserverte seg mot den delen av oljesamarbeidet som kunne få konsekvenser for vår nasjonale råderett, trenger denne beslutningen etter vår oppfatning støtte.

I tilfelle forsyningssvikt har imidlertid også vi ansvar for og plikt til å vise solidaritet med de millioner arbeidstakere i andre land som er avhengig av olje og gass for å opprettholde sysselsettingen. Denne vilje til solidaritet har vi vist i den erklæring som Regjeringen har sendt ut, og som er utgangspunktet for videre forhandlinger. Vår disponering av oljeressursene vil også styrke forsyningssituasjonen i disse landene. Vi er et lite land. Utnyttelse av oljeressursene i Nordsjøen krever store investeringer for å forsvares økonomisk. Dermed må vi utvinne vesentlig mer enn hva vi selv trenger. 80 prosent av oljeproduksjonen vil vi måtte eksportere. Denne eksporten kommer i første rekke de vestlige industrilandene til gode. Jeg vil til slutt trekke fram noen av de mange spørsmål som står sentralt i Landsorganisasjonens arbeid.

Vekst og vern.

Fortsatt vil arbeidet for større materiell velstand være en viktig oppgave for vår organisasjon. Tusener av LO-medlemmer har enda en materiell standard som vi ikke kan være fornøyd med i forhold til standarden i samfunnet vårt for øvrig. Hensynet til disse krever at vi utnytter våre muligheter for økonomisk vekst. Veksten må imidlertid gis et menneskelig innhold. Velstandssøkingen må finne balansepunktet mellom vekst og vern.

Kongressen forpliktet Landsorganisasjonen til å kjempe fram en slik avveining i samfunnet. Arbeidet må gå på mange plan. Faglig må vi arbeide for å utnytte og styrke de rettigheter hovedavtalen og tariffavtalene har gitt oss. Stikkordmessig kan her nevnes verneombudene og arbeidet i verne- og miljøutvalgene. Arbeidet med miljøproblemene vil også skje lovveien. I samarbeid med Landsorganisasjonen arbeider Regjeringen med revisjon av Arbeidervernloven. Siktetpunktet skal være en innarbeiding av Arbeidervernloven i en samlet arbeidsmiljølov.

Men miljøproblemene krever også internasjonalt samarbeid. Problemer som sur nedbør, fiskedød og dårlig gjenvekst i våre skoger kan ikke løses bare ved å stille krav til egen industri. Halvparten av alt vi produserer skal selges til andre land. Konkurransesituasjonen blir umulig hvis ikke våre konkurrenter pålegges de samme forpliktelser som oss. Det er derfor med vår fulle støtte at Regjeringen har engasjert seg sterkt i miljøarbeidet i OECD. En del prinsipper synes nå også å få gjennomslagskraft i det internasjonale handlingsprogrammet for miljøspørsmål. Jeg nevner prinsipper som at den som forurensar skal betale omkostningene og ansvar for forurensninger utover landegrensene.

Også fagbevegelsen arbeider med miljøproblemene for i fellesskap å påvirke sine respektive regjeringer. Arbeidet skjer innenfor våre organisasjoner som Nordens Faglige Samorganisasjon og Den Europeiske Faglige Samorganisasjon. Miljøproblemene har vi også uavhengig av ideologiske motsetninger. Etter et langsommelig arbeid kommer fagbevegelsen i Øst- og Vest-Europa sammen til en all-europeisk konferanse i regi av ILO i Genève i februar neste år. I første omgang vil det indre miljøet i bedriften tas opp. Vår målsetting er at det ytre miljøet også skal trekkes inn.

Utgangspunktet for vårt arbeid med miljøproblemene må være at produksjonen og produkter ikke skal representere noen trussel verken mot liv eller helse. Samtidig må vi bevare sansen for dimensjonene. Vi trenger arbeidsplasser. Vi trenger den teknologiske utviklingen. Både for å løse miljøproblemene som produksjonen har påført oss, og for å skjerme mennesket mot produksjonens skadevirkninger.

Ressurser er også et tøyelig begrep. Det er bare ny teknologi som kan skaffe en stigende verdensbefolkning mat og løse andre sider av ressursproblemene, som mange mener vi står makteløse overfor.

Større likhet.

Arbeidet for større likhet i arbeidslivet har vært vesentlig for fagbevegelsen. I forholdet mellom arbeider og funksjonær har arbeidstida, betaling for sykefravær og betalt fravær av andre årsaker, vårt sett som vesentlig. I dag fremmet Regjeringen en proposisjon om de forestående arbeidstidsforkortelser. I samarbeid med Landsorganisasjonen blir det gjennomført omfattende arbeidstidsforkortelser fra 1. januar 1975. De avsluttes med reduksjon i den alminnelige arbeidstida fra 42,5 timer til 40 timer pr. uke 1. april 1976.

Det blir også gjennomført endringer i Tilleggstrygden. Fra 1. mars i år ble det som kjent avtalt at arbeidsgiverne skulle betale for 2. og 3. fraværsdag etter samme regler som ved lengre fravær. Med den kraftige lønnsutviklingen vi har vært vitne til, merker stadig flere av våre medlemmer grensen på kr. 40 000 i årsinntekt ved utregning av sykepenger. Denne grensen vil fra 1. januar heves til kr. 50 000 uten endringer i medlemspremien.

En rekke forbund har også gjennomført Verkstedoverenskomstens bestemmelser for korte velferdspermisjoner. Avtalen forplikter arbeidsgiverne til å inngå avtale på den enkelte bedrift, slik at permisjon med full lønn skal gis ved begravelse i den nærmeste familie, ved lege- og tannlegebesøk. Følgende bestemmelse er kanskje mest viktig: Avtalen gir rett til permisjon på grunn av akutte sykdomstilfeller i hjemmet.

Medlemsutviklingen.

La meg til slutt få si noen ord om medlemsutviklingen. For en masseorganisasjon som vår er det av avgjørende betydning at medlemstallet følger med når tallet på lønnstakere stiger. Ofte har medlemstallet steget svakere enn sysselsettingen. Vi har nå 620 000 medlemmer. På et par år har medlemstallet steget med 20 000. Mens tallet på lønnstakere nå stiger med omlag 1 prosent, har medlemstallet i den senere tid steget med 1,5 til 2 prosent pr. år. Det synes derfor som om utviklingen har snudd seg.

Det kan sikkert gis mange forklaringer på dette. Jeg skal rette oppmerksomheten mot to. Jeg tror det er viktig at LO gjennom bl.a. LO-inform og forbundene tar informasjonsvirksomheten og medlemsvervingen mer høytidelig enn før. Avgjørende må det likevel være at folk ser vår organisasjon som et middel for å skape en bedre tilværelse for seg og sine. Ut fra en slik vurdering ser jeg sammenhengen mellom medlemstallet og fagbevegelsens brede engasjement i samfunnsutviklingen.

Ordsiftet:

Erling M. Fossen, Sogn og Fjordane: — Aspengrens redegjørelse her i dag var så god at jeg ikke skal gå nærmere inn på den, men han ga meg stikkordet: *informasjon*. I den forbindelse har jeg noe jeg vil berette.

For en tid tilbake tigget jeg til meg en del eksemplarer av Fri Fagbevegelse og den ble spredd rundt på min arbeidsplass i Høyanger. Bladene ble revet vekk med en gang de ble lagt ut, og faktum er at vi har fått en meget god oppslutning, FF blir lest og kommentert. Folkene sier at Fri Fagbevegelse slik den er redigert i dag fører et språk som folk forstår uten å ha ordlista ved siden av seg. I den anledning burde Sekretariatet tenke alvorlig på å spre avisen ut til alle LO-medlemmer. Jeg er sikker på LO ville nå minst 90 prosent av vår medlemsstokk med informasjon som virkelig er god.

Arne Hasla, Aust-Agder, sa han hadde fått i oppdrag fra sin avdeling i Grimstad å overbringe en takk til Sekretariatet for at det ikke har tatt stilling til Skånland-utvalgets innstilling før saken har vært til drøftelse i grunnorganisasjonene. — Vi får da bare håpe at innstillingen blir nøye drøftet på grunnplanet slik at vi vet hvor vi står når saken kommer opp neste gang.

«Skatte-pakken» til Kleppe ser ut til å gå etter oppskriften, og godt er det. Da vi som tillitsmenn skulle informere om det forslag Jern og Metall var kommet fram til, ble vi møtt med mange argu-

menter mot forslaget, og det var særlig Kleppes «pakke» som ikke ville holde, ble det sagt. Derfor er det dobbelt gledelig for oss som var for forslaget, at Kleppes «pakke» ser ut til å holde.

Det som fikk sinnene i kok hos oss i Grimstad, var den skattehetsen som ble kjørt ut mot Kleppe. Vårt forbund og den lokale arbeiderpresse sendte et skriv til finansministeren hvor vi ga honnør til Kleppe for hans dyktige arbeid med skattepolitikken. Det burde også flere fagforeninger ha gjort.

— Det skatteforslag som ble vedtatt i Stortinget er blitt godt mottatt på de arbeidsplasser jeg kjenner til i mitt eget distrikt, og dette gjelder også store deler av Aust-Agder. Det som bekymrer de fagorganiserte er prisstigningen fremover, men vi setter vår lit til at Regjeringen gjør hva den kan for å dempe prisstigningen med de midler den måtte ha til rådighet. En annen ting som bekymrer de fagorganiserte hos oss, er de kommunale avgiftene. De slår ulikt ut. Noen har stilt spørsmålet om staten gir skattelette med den ene hånden for at kommunene kan ta det igjen med den andre. De kommuner som er arbeiderstyrte og de som har en lokal fagbevegelse med stor innflytelse, tror jeg vil komme godt ut av avgiftssystemet. Derfor har jeg stor tro på det kollektive medlemskapet med Arbeiderpartiet på det lokale plan, slik at fagforeningene kan være med og styre lokalsamfunnet i den retning vi selv ønsker det.

— Jeg vil også komme inn på leiefirmaene, som opererer vilt på det stramme markedet vi for tiden har i vårt land. Loven som ble vedtatt 2. juli 1972 om at utleie av arbeidskraft er forbudt, blir overtrådt gang på gang, men Klubben hos oss har etter min mening gjort en meget god jobb med å følge opp loven. Klubben har sendt rapport til forbundet om den måten leiefirmaene opererer på, og vi har fått medhold fra Arbeidsdirektoratet, som også har vært i møte med bedriftsledelsen vår, hvor bedriftsledelsen unnskyldte seg som best den kunne. I forbindelse med et leiefirma som gikk konkurs, viste det seg at de ansatte ikke kunne få feriepengene. Dette viser at vi ikke kan akseptere det manglende ansvar leiefirmaene legger for dagen.

— Jeg vil henstille til LO å ta opp med Kommunaldepartementet at dispensasjon fra loven ikke blir gitt i fremtiden. Først da tror jeg det er mulig å få stoppet dette uvesenet.

Arne Born, Sekretariatet: — Jeg er opptatt av det formannen var inne på i forbindelse med Skånland-utvalgets vurderinger. Jeg er klar over at vi skal diskutere dette på et senere tidspunkt, og vi kommer også til å få en stortingsdebatt. Jeg tror det er riktig at vi også får en diskusjon i grunnorganisasjonene om dette. Hvis vi ser

på dagens samfunnssituasjon i forbindelse med olje- og energiproblemer, fordelingsproblemer, så er det klart at det ligger et stort ansvar på LO's sekretariat her. Selv om vi får en vurdering fra forbundene og grunnorganisasjonene, så tror jeg vi må se med helt andre øyne på disse ting enn vi har gjort før. Jeg håper vi får en god debatt, en reell diskusjon, og at vi kan snakke åpent, uten at vi i den offentlige sektor skal ses på som en belastning. Hvis dere andre i Landsorganisasjonen vil være med og utvikle samfunnet, så må dere være oppmerksom på at bl.a. oljeutvinning også vil skape en rekke sosiale problemer, som igjen vil stille store krav til våre medlemmer som skal utøve service overfor andre medlemmer innenfor Landsorganisasjonen og innenfor hele bevegelsen.

Avslutning:

Tor Aspengren:

— Til spørsmålet om Fri Fagbevegelse, vil jeg si at vi også har hatt følelsen av at den er blitt godt mottatt. Det som vil skje nå er at vi vil øke opplaget med 50 prosent. Ved diskusjonen om dette, bør vi også se nærmere på andre informasjonsmidler. Jeg tror det er av meget stor verdi å få spredd FF langt videre enn det gjøres i dag.

Det er stilt opp prognoser for prisstigningen, og hvis prognosene ikke holder, kan vi bare legge opp. Det er så helt avgjørende at vi i 1974 og 1975 får den økning i disponibel realinntekt som er lovet. Selv om det kanskje skulle komme en større prisstigning, må vi samtidig få en økning i lønnsutviklingen. Det er netto gevinst — disponibel realinntekt — vi må øke. Dette tror jeg ikke det er uenighet om.

Til dette med leiefirmaene vil jeg si at jeg kjenner til dette fra min tid i Jern og Metall. Det er ikke noe enkelt spørsmål. I den situasjon vi er nå, hjelper det ikke hvor mye enighet det er mellom arbeidsgiverne. De undergraver hverandre for å få fatt i folk, og leiefirmaene har nå faktisk nesten kommet inn igjen som en naturlig ting. Vi ser gjerne på dette sammen med de forbund som er mest plaget av det, og vi tar gjerne opp spørsmålet på nytt.

Når det gjelder Skånland-utvalget, er det mulig jeg ikke gjorde det helt klart i min innledning at det ikke ligger en avvisning i Sekretariatets vedtak. Det vil jeg gjerne ha gjort helt klart. Vi har konkret pekt på en rekke ting som i dag ikke kan aksepteres. Jeg er glad for at vi har latt denne saken ligge så lenge som vi har gjort. Opprinnelig var det fjorten organisasjoner som skulle delta i det prispolitiske råd, men nå får vi det ene svaret etter det andre hvor de sier at de vil akseptere det prispolitiske råd under forutsetning

av at de får lov til å være med. Når det gjelder omleggingen av tariffavtalene, og andre ting som kommer inn i bildet, så er det klart at det vil ta tid. Materialet som utvalget legger fram skal danne grunnlaget for diskusjonen ute i organisasjonene, og vi håper på en saklig debatt. Vi håper at det er mulig å finne fram til andre former og kriterier enn akkurat det Skånland-utvalget er inne på. Vi har presisert flere ganger at vi ikke har noe imot et samarbeid med myndighetene, men det må ikke skje på de premisser som nå er fremlagt.

Ved avslutningen av møtet rettet formannen en hjertelig takk til Leif Andresen for godt samarbeid og for stor innsats for norsk fagbevegelse gjennom mange år.

Representantskapet sluttet seg til ved å reise seg og hylle Leif Andresen med stort bifall.

Møtet hevet kl. 17.15.

NAVNEFORTEGNELSE

Følgende representanter møtte:

Arbeiderpartiets Presseforbund:

Simen Kr. Hangaard, Oslo.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer:

Arvid Engen, Oslo, Ove Varreng, Oslo.

Norsk Arbeidsmandsforbund:

Alfred Haugen, Oslo, Christian Grøndahl, Skedsmokorset, Kåre Rasmussen, Hommersåk, Karen Johannessen, Bergen.

Norges Befalslag:

Theodor Theodorsen, Oslo.

Bekledningsarbeiderforbundet:

Bjarne Bårdsen, Oslo, Torbjørn Simonsen, Sandefjord, Ingeborg Jacobsen, Drammen.

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund:

Ole Dalby, Oslo, Lars Eide, Haugesund, Magnus Toverud, Oslo, Arne Dahl, Faulstad, Ole G. Gyberg, Kristiansand S.

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund:

Nils H. Johannessen, Lillestrøm, Bjørn Sørensen, Lillestrøm, Kåre Haga, Oslo, Gunnar Andersen, Oslo, John Erik Eriksen, Halden.

Norsk Fengselstjenestemannsforbund:

Reidar Albertsen, Sofiemyr.

Norsk Grafisk Forbund:

Kåre Eriksen, Oslo, Gunnar Kokaas, Oslo, Jon Sand, Oslo.

Norsk Gullsmedarbeiderforbund:

Kåre Dalberg, Oslo.

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund:

Kåre Hansen, Oslo, Bjørn Hansen, Sarpsborg, Edith Ryanes, Oslo, Ruth Svendsen, Porsgrunn, Edel Svea, Trondheim, Arne Jacobsen, Bergen, Jon Olav Haugen, Elverum.

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet:

Arne Løken, Oslo.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund:

Lars M. Skytøen, Oslo, Svenn Eriksen, Tønsberg, Gunnar Aagesen, Trolla, Henny Jensen, Hyggen, Guttorm Lunde, Mysen, Sigurd B. Olsen, Mandal.

Norsk Jernbaneforbund:

Arne Kristoffersen, Vestfossen, Sverre Kortvedt, Oslo, Enok B. Skramstad, Elverum, Alf Haugen, Trondheim, Haldor Krokeide, Nestun.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund:

Arthur Svensson, Oslo, Olav Kjøbstad, Oslo, Gerhard Lunde Larsen, Porsgrunn, Audun Almås, Mosjøen, Erling Ask, Mjøndalen, Georg Gram Olsen, Sandefjord.

Norsk Kommuneforbund:

Torger Oxholm, Oslo, Alf Helgesen, Bergen, Karsten Berg, Stavanger, Karl Bjerkeli, Hønefoss, Erling Jensen, Hammerfest.

Norsk Lokomotivmannsforbund:

O. Anfinssen, Oslo.

Luftforsvarets Befalsforbund:

Karl M. Olsen, Oslo.

Norsk Murerforbund:

Villy Jacobsen, Oslo.

Norsk Musikerforbund:

Sigurd Lønseth, Oslo.

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund:

Arne Andresen, Oslo, Rolf Frøysland, Oslo, Amund Stangeland, Sandnes, Hans Andersen, Skien.

Norsk Papirindustriarbeiderforbund:

Finn Salomonsen, Grålum, Harald Johannessen, Lillehammer.

Postfolkenes Fellesforbund:

Ragnar Ødven, Oslo, Aage Tømmereek, Oslo, Gunnar Solvang, Oslo.

Norsk Sjømannsforbund:

Willy Syversen, Fredrikstad, Leif Østlie, Oslo, Kaare Kjæraas, Sandefjord, Olaf Gjertsen, Bergen, Edvin Ramsvik, Trondheim.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund:

Torstein Lund, Oslo, Svein Morgenlien, Oslo.

Telefolkenes Fellesforbund:

Harald Fondevik, Oslo, Per Arne Torvik, Ski.

Norsk Tjenestemannslag:

Gerd Raaer, Oslo, Hj. Andersen, Oslo, Mons Erik Holtbakk, Oslo, Tørris Markussen, Bardufoss, Anna Atterås, Bergen.

Norsk Tolltjenestemannsforbund:

Ivar Nilsen, Oslo.

Norsk Transportarbeiderforbund:

Ole Foshaug, Bakkehaug, Asbjørn Høiås, Trondheim, Arne Hermansen, Hauketo.

Norsk Treindustriarbeiderforbund:

Olaf Axelsen, Oslo.

FYLKENES REPRESENTANTER

Akershus fylke:

Odd Lundquist, Skedsmo.

Aust-Agder fylke:

Arne Hasla, Grimstad.

Buskerud fylke:

Sverre Bjerkeli, Eidanger.

Finnmark fylke:

Knut Paulsen, Hammerfest.

Hedmark fylke:

Hans Kjeldsrud, Hamar.

Hordaland fylke:

Martin Tveiten, Bergen.

Møre og Romsdal fylke:

Anton Solheim, Stranda.

Nordland fylke:

Finn Stensvik, Bodø.

Oppland fylke:

Erik Svendsen, Jevnaker.

Oslo fylke:

Ivar Ødegaard, Oslo.

Rogaland fylke:

Sverre Berg Landsnes, Stavanger.

Sogn og Fjordane fylke:

Erling M. Fossen, Høyanger.

Telemark fylke:

Anker Herlofsen, Bøle.

Troms fylke:

Håkon Bendixen, Sjøvegan.

Nord-Trøndelag fylke:

Morten Berg, Kopperå.

Sør-Trøndelag fylke:

Annar Røste, Trondheim.

Vestfold fylke:

Richard Thon, Tønsberg.

Østfold fylke:

Hardy Olsen, Halden.

Fra Sekretariatet:

Tor Aspengren, Odd Høj Dahl, Einar Strand, Leif Haraldseth, Finn Nilsen, Otto Totland, Leif Skau, Egil Halvorsen, Leif Andresen, Arne Born, Øystein Larsen, Eivind Strømmen, Olav Bratlie.

Varamenn til Sekretariatet:

Tor Halvorsen, Erling Johansen, Thorvald Karlsen, Knut Nakken, Arild Kalvik, Roar Helgesen.

Fra revisjonsutvalget:

Harry Jørgensen, Marie Lindquist, Jens Torp.

FRA DISTRIKTSKONTORENE:

LO's distriktskontor i Bergen:

Finn Lien.

LO's distriktskontor i Bodø:

Hans Nordahl Jensen, Odd M. Bakkejord.

LO's distriktskontor i Drammen:

Thorbjørn Hagen.

LO's distriktskontor i Gjøvik:

Ole Knapp.

LO's distriktskontor i Hamar:

Aage Søgård.

LO's distriktskontor i Kirkenes:

Odd Holmgren.

LO's distriktskontor i Kristiansand:

Oddvar Gøthesen.

LO's distriktskontor i Molde:

Johnny Røed.

LO's distriktskontor for Oslo og Akershus:

Yngve Hågensen.

LO's distriktskontor i Porsgrunn:

Harald E. Olsen.

LO's distriktskontor i Sarpsborg:

Rolf-Thore Hildebrandt.

LO's distriktskontor i Stavanger:

Arne Li.

LO's distriktskontor i Tromsø:

Rolf Nilssen.

LO's distriktskontor i Trondheim:

Rikhard Haugen, Ulf Guttormsen.

LO's administrasjon:

Egil Ahlsen, Gunnar Andersen, Harald Andersen, Per Brannsten, Artur Bruflat, Tore-Jarl Christensen, Karl Nandrup Dahl, Svein Fjæstad, Øistein Gulbrandsen, Steinar Halvorsen, Per Haraldsson, Thorleif Holth, Evy Buverud Pedersen, Knut Ribbu, Jon Rikvold, Odd Harald Røst, Kaare Sandegren, Arne G. Strangel, Olaf Sunde, Kjell Arne Sveum. Referent: Berit Henriksen.

Samarbeidskomitéen DNA—LO:

Reiulf Steen.

Forbundsrepresentanter som møter med tale- og forslagsrett:

Bekledningsarbeiderforbundet:

Willy Elvann.

